

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

97-500 Radomsko, ul. Piastowska 21

tel/fax: (044) 6834422, (044) 6832006

e-mail: pcpr_radomsko@poczta.onet.pl

internet: <http://www.pcpr-radomsko.neostrada.pl>

Radomsko, 22.05.2014r.

RADA POWIATU ZARZĄD POWIATU RADOMSZCZAŃSKIEGO

Znak: ZP.441.1.2014

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI W ROKU 2013 „POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2012 – 2014”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomsku jest jednostką organizacyjną Powiatu Radomszczańskiego realizującą zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej.

Zgodnie z zapisami art. 180 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (ost. zm.: Dz.U. z 2012 r., poz. 579) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Przedmiotowy program opracowano w perspektywie 3 – letniej, tj. na lata 2012-2014 uwzględniając lokalne uwarunkowania powiatu radomszczańskiego, nakreśla główne kierunki działań, których celem jest zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc dla dzieci w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, właściwych warunków opieki i wychowania. Dokument został opracowany zgodnie z zapisami Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Radomszczańskiego na lata 2011-2015 i przyjęty do realizacji **Uchwałą Nr XXIII/194/2012 Rady Powiatu Radomszczańskiego z dnia 22 czerwca 2012r.**

Działania w zakresie rozwoju pieczy zastępczej, w tym zadania zapisane w niniejszym programie, podejmowane są i realizowane w oparciu o następujące przepisy prawa i dokumenty:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Konwencja o Prawach Dziecka.
3. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz.1592 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).
6. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Celem głównym Programu - jest pomoc dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodziny naturalnej poprzez rozwijanie rodzinnych form pieczy zastępczej i wspieranie w procesie usamodzielniania.

Cel główny realizowany jest w oparciu o cele szczegółowe tj.:

1. Organizowanie i doskonalenie kompleksowego systemu rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom i rodzinnym formom pieczy zastępczej, aby właściwie wypełniały swoje funkcje opiekuńczo – wychowawcze w stosunku do dzieci.
3. Zorganizowanie systemu kwalifikowania kandydatów do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej.
4. Specjalizacja rodzinnych form pieczy zastępczej w kierunku pracy z dziećmi trudnymi i wymagającymi specjalistycznej pomocy.
5. Stworzenie możliwości rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej w postaci rodzinnych domów dziecka.
6. Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego w szczególności poprzez współpracę z lokalnymi mediami.
7. Pozyskiwanie nowych rodzin zastępczych.
8. Wsparcie procesu usamodzielniania pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.
9. Wypracowanie wspólnej płaszczyzny działań instytucji pomocowych w celu stworzenia jednolitego skutecznie działającego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w powiecie radomszczańskim.

Z powyższych celów szczegółowych wynikają zadania do realizacji i tak w 2013r. realizacja zadań przebiegała następująco:

I. SYSTEM RODZINEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE POWIATU RADOMSZCZANSKIEGO

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomsku, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu radomszczańskiego zapewniło dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodziców biologicznych, opiekę i wychowanie w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych. Na terenie powiatu radomszczańskiego w okresie od 01.01.2013r. do 31.12.2013r. funkcjonowało **205 rodzin zastępczych**. W rodzinnych formach pieczy zastępczej umieszczonych było **349 dzieci** (licząc narastająco).

Tabela Nr 1. Wykaz rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie radomszczańskim w 2013r. (narastająco)

Lp.	FORMY RODZINEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	LICZBA RODZIN
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	151
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	45
3.	Rodziny zastępcze zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego	4

4.	Rodziny zastępcze zawodowe	4
5.	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	1
Razem:		205

Tabela Nr 2. Dzieci wychowujące się w formach rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu w 2013r. (narastająco).

Lp.	FORMY RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	IŁOŚĆ DZIECI
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	220
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	55
3.	Rodziny zastępcze zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego	56
4.	Rodziny zastępcze zawodowe	15
5.	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	3
Razem:		349

Tabela Nr 3. Wykaz rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie radomszczańskim w 2013r. wg miejsca zamieszkania.

Lp.	G M I N A	FORMY RODZIN ZASTĘPCZYCH			
		OGÓŁEM	SPOKREWNIONE	NIEZAWODOWE	ZAWODOWE
1.	Miasto Radomsko	107	81	23	3
2.	Przedbórz	6	1	5	0
3.	Kamieńsk	13	9	4	0
4.	Masłowice	5	5	0	0
5.	Gidle	11	10	1	0
6.	Gomunice	6	5	1	0
7.	Kobiele Wielkie	5	5	0	0
8.	Lgota Wielka	4	4	0	0
9.	Dobryczyce	13	9	2	2

10.	Ładzice	7	5	1	1
11.	Kodrąb	6	4	2	0
12.	Radomsko	18	10	6	2
13.	Wielgomłyny	1	1	0	0
14.	Żytno	3	2	0	1
Razem:		205	151	45	9

Tabela Nr 4. Dzieci wychowujące się w formach rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu radomszczańskiego w 2013r. wg miejsca zamieszkania.

Lp.	G M I N A	RODZINY ZASTĘPCZE			
		OGÓŁEM	SPOKREWNIONE	NIEZAWODOWE	ZAWODOWE
1.	Miasto Radomsko	189	123	34	32
2.	Przedbórz	6	5	1	0
3.	Kamieńsk	15	10	5	0
4.	Masłowice	6	6	0	0
5.	Gidle	13	12	1	0
6.	Gomunice	9	8	1	0
7.	Kobiele Wielkie	5	5	0	0
8.	Lgota Wielka	9	9	0	0
9.	Dobryczyce	17	10	2	5
10.	Ładzice	10	6	1	3
11.	Kodrąb	10	5	5	0
12.	Radomsko	37	16	5	16
13.	Wielgomłyny	1	1	0	0
14.	Żytno	22	4	0	18
Razem:		349	220	55	74

W 2013r. rodziny zastępcze opuściło 70 dzieci, w tym:

- usamodzielniało się - 19 wychowanków (jedna osoba nie kontynuuje nauki),
- powróciło do rodziny biologicznej – 42,
- zmiana rodziny – 19 dzieci (10 rodzin zostało rozwiązanych).

Na podstawie porozumień zawartych pomiędzy powiatami w 2013r. na terenie powiatu radomszczańskiego w **9 rodzinach zastępczych** umieszczonych było **10 dzieci** pochodzących z terenu innych powiatów. Wszystkie powiaty systematycznie refundowały koszty związane z umieszczeniem ich dzieci w rodzinach zastępczych w łącznej kwocie – **91.641,27 zł**.

Tabela Nr 5. Wykaz powiatów z którymi zawarto porozumienia w sprawie dzieci pochodzących z innych powiatów.

Lp.	P O W I A T	LICZBA DZIECI
1.	Częstochowski	2
2.	Miasto Częstochowa	2
3.	Oleski	1
4.	Zgierski	1
5.	Dąbrowa Górnicza	2
6.	Miasto Katowice	1
7.	Parczewski	1
Razem:		10

II. DZIECI W RODZINACH ZASTĘPCZYCH I PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH POZA TERENEM POWIATU RADOMSZCZAŃSKIEGO

Poza terenem powiatu radomszczańskiego w 2013r. wychowywało się 101 dzieci z naszego terenu, tj. 48 dzieci w rodzinach zastępczych oraz 53 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Tut. powiat refundował koszty pomocy pieniężnej dla dzieci w rodzinach zastępczych na podstawie porozumień zawartych z 25 powiatami. Wydatkowano na ten cel kwotę – **649.265,69 zł** (środki poza budżetem PCPR).

Tabela Nr 6. Wykaz powiatów z którymi zawarto porozumienia w sprawie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych poza powiatem radomszczańskim.

Lp.	P O W I A T	LICZBA DZIECI
1.	Zgierski	1
2.	Tarnogórski	2
3.	Częstochowski	1
4.	Miasto Częstochowa	1

5.	Włoszczowski	1
6.	Pajęczański	1
7.	Tomaszowski	1
8.	Miasto Piotrków Tryb.	1
9.	Miasto Sosnowiec	1
10.	Miasto Zabrze	7
11.	Ostrów Mazowiecka	4
12.	Czarnkowsko - Trzcianecki	1
13.	Jarociński	1
14.	Myszkowski	4
15.	Miasto Lublin	1
16.	Lubliniecki	2
17.	Bełchatowski	4
18.	Zduńskowolski	1
19.	Kłobucki	1
20.	Jarosławski	4
21.	Mieście Ruda Śląska	1
22.	Włodawski	2
23.	Nowotarski	1
24.	Mielecki	2
25.	Kozienicki	2
Razem:		48

Na terenie powiatu radomszczańskiego brak placówek opiekuńczo-wychowawczych. W 2013r. w tego typu placówkach na terenie innych powiatów przebywało 53 dzieci, przy czym w okresie sprawozdawczym umieszczono w placówkach 15 dzieci, a wybyło z placówek 14 dzieci, tj. 8 podjęto usamodzielnienie, 2 zostało przysposobionych, 2 umieszczono w rodzinach zastępczych, a 2 powróciło do rodziców biologicznych. Na ich utrzymanie Powiat Radomszczański wydatkował kwotę - **1.983.804,16 zł** (środki poza budżetem PCPR). Koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych kształtowały się na poziomie od **2.283,39 zł** do **6.166,01 zł** miesięcznie za jedno miejsce. W tym zakresie obowiązywały porozumienia z 21 powiatami.

Tabela Nr 7. Wykaz powiatów z którymi zawarto porozumienia w sprawie dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza terenem powiatu radomszczańskiego.

Lp.	POWIAT	LICZBA DZIECI
1.	Tomaszowski	1
2.	Rawski	5
3.	Miasto Łódź	1
4.	Częstochowski	2

5.	Miasto Częstochowa	1
6.	Kutnowski	5
7.	Kazimierski	4
8.	Kłobucki	3
9.	Piotrkowski	1
10.	Buski	4
11.	Bełchatowski	8
12.	Prudnicki	1
13.	Lipski	2
14.	Zamojski	2
15.	Bialski	1
16.	Limanowski	1
17.	Sieradzki	1
18.	Stalowski	2
19.	Sierpecki	2
20.	Zduńskowolski	2
21.	Janowski	4
Razem:		53

Pracownicy pieczy zastępczej pozyskują informacje na temat sytuacji dzieci pochodzących z terenu powiatu, a umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

III. ŚWIADCZENIA UDZIELONE RODZINOM ZASTĘPCZYCH W 2013r. FUNKCJONUJĄCYM NA TERENIE POWIATU RADOMSZCZAŃSKIEGO.

W roku sprawozdawczym zapewniono, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, comiesięczne świadczenia na utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej, co obrazuje tabela nr 8.

Tabela Nr 8. Wydatki na świadczenia pieniężne udzielone rodzinom zastępczym i pomocowym.

Lp.	RODZAJE ŚWIADCZEŃ	KWOTA (zł)
1.	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej i niezawodowej	2.023.265,12
2.	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego	203.901,06
3.	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej	139.766,41
4.	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej	33.714,20

5.	Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	58.040,00
6.	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej pomocowej	2.064,64
7.	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	23.611,92
RAZEM:		2.484.363,35

Z uwagi na problemy zdrowotne i konieczność rehabilitacji dwoje dzieci z pieczy rodzinnej czasowo przebywało w **Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym** w Częstochowie. Koszt pobytu dzieci w ww. placówce finansowany ze środków powiatu w 2013r. stanowił kwotę - **23.817,20 zł.**

Po raz pierwszy wypłacano świadczenia pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach pomocowych, które wspierają rodzinę zastępczą w sprawowaniu opieki nad dzieckiem, w szczególności w okresie czasowej niemożności sprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka w związku z wypoczynkiem, udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu oraz w sytuacjach nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych. W roku sprawozdawczym funkcjonowały 2 rodziny pomocowe.

Rodziny zawodowe i pomocowe wykonują swoją funkcję w oparciu o zawarte umowy cywilnoprawne. Wynagrodzenia rodzin zawodowych są zróżnicowane. W 2013r. kształtowały się na poziomie od 2.000 zł do 3.120 zł miesięcznie.

Tabela Nr 9. Wydatki na wynagrodzenia zawodowych i pomocowych rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu radomszczańskiego.

Wynagrodzenia bezosobowe (zł)	Skutki zleceńodawcy (ZUS, FP) (zł)	Wydatki ogółem (zł)
281.768,06	53.191,89	334.959,95

Za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 193 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości przyznanych świadczeń oraz dodatków lub średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Za ponoszenie przedmiotowej opłaty rodzice odpowiadają solidarnie.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rada powiatu określa w drodze uchwały szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia powyższej opłaty.

Powyższe zasady określa **Uchwała Nr XVIII/139/2012 Rady Powiatu Radomszczańskiego z dnia 28 lutego 2012r.** w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej ustala w drodze decyzji starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

Decyzja w sprawie odpłatności rodziców podejmowana jest w oparciu o dowody potwierdzające sytuację osoby zobowiązanej do odpłatności, tj. sytuację materialną, rodzinną, zdrowotną, zawodową itd. Decyzja może być wydana na okres do 12 miesięcy. W 2013r. PCPR wydał 285 decyzji administracyjnych w sprawie odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych, tj.:

- w 242 przypadkach odstąpiono od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych, w szczególności z powodu trudnej sytuacji materialnej, zdrowotnej, bezrobocie zobowiązanych,
- w 40 przypadkach odstąpiono od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- w 3 przypadkach ustalono odpłatność.

W 2013r. dyrektor PCPR skierował do Sądu Rejonowego w Radomsku 51 pozwów przeciwko rodzicom biologicznym o zasądzenie alimentów na rzecz ich 82 dzieci, wychowujących się w pieczy zastępczej.

IV. ŚWIADCZENIA DLA USAMODZIELNIANYCH WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

Tabela Nr 10. Wydatki na świadczenia dla usamodzielniających wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej.

Lp.	RODZAJ POMOCY	Kwota (zł)
1.	Pomoc na kontynuowanie nauki	440.116,72
2.	Pomoc na usamodzielnienie	39.546,00
3.	Pomoc na zagospodarowanie	2.400,00
RAZEM:		482.062,72

Tabela Nr 11. Wydatki na świadczenia dla usamodzielniających wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Lp.	RODZAJ POMOCY	Kwota (zł)
1.	Pomoc na kontynuowanie nauki	82.905,53
2.	Pomoc na usamodzielnienie	23.094,00
3.	Pomoc na zagospodarowanie	1.500,00
RAZEM:		107.499,53

V. REALIZACJA ZADAŃ ORGANIZATORA PIECZY ZASTĘPCZEJ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomsku jest organizatorem pieczy zastępczej na terenie powiatu radomszczańskiego. Zadania te w głównej mierze wykonuje Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej PCPR. W 2013r. w jego skład wchodził: pedagog (koordynuje pracę zespołu), psycholog, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej (zatrudnienie dotowane ze środków pozyskanych z MPiPS) oraz pracownik socjalny. Pracę zespołu wspomagał prawnik oraz psycholog stażysta (staż zorganizowany w ramach współpracy z PUP w Radomsku). Dzięki temu działaniu rodziny zastępcze w większym stopniu aniżeli dotychczas otoczono specjalistycznym wsparciem i nadzorem. Rolą organizatora pieczy zastępczej na terenie powiatu jest przede wszystkim troska o rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, a więc inicjowanie ich tworzenia, kwalifikowanie kandydatów do tej roli oraz wspieranie już funkcjonujących rodzin zastępczych. W związku z powyższym prowadzono:

1. Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub rodzinnego domu dziecka i promowanie rodzicielstwa zastępczego.

W ww. zakresie PCPR **prowadzi akcję informacyjną** poprzez ulotki zamieszczane na tablicach informacyjnych, artykuły w prasie, informacje na stronie internetowej jednostki oraz poprzez lokalne media. W 2013r. ukazał się w prasie lokalnej **artykuł o charakterze promującym rodzinne formy pieczy zastępczej** w powiecie radomszczańskim pt. „Święci ludzie i ich dzieci”.

Zorganizowano również **Piknik dla Rodzin Zastępczych Zawodowych w dniu 28.06.2013r.**, którego celem była integracja rodzin zawodowych, rodziny otrzymały okolicznościowe dyplomy, a dzieci upominki książkowe. Rodziny zastępcze i wychowankowie pieczy zastępczej uczestniczyli również w **Pikniku Rodzinnym w dniu 31.08.2013r.** zorganizowanym w ramach projektu systemowego PCPR współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, którego celem była integracja społeczna oraz promocja rodzicielstwa zastępczego.

Ponadto sześć rodzin zastępczych i piętnaścioro dzieci z terenu powiatu radomszczańskiego uczestniczyło w **Wojewódzkich Obchodach Dnia Rodzicielstwa Zastępczego**, które odbyły się w dniu 31 maja 2013r., zorganizowane przez Fundację Rodzinnej Opieki Zastępczej „Ja i Mój Dom” w Łodzi.

Jedna z rodzin zastępczych zawodowych, pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, została nagrodzona za całokształt działalności **przez Marszałka Województwa Łódzkiego** podczas uroczystej **Gali Rodzicielstwa Zastępczego**, zorganizowanej z okazji IX Szczytu w Sprawach Dzieci przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi – Jednostkę Organizacyjną Samorządu Województwa Łódzkiego.

2. Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego dziecka.

Dwóch pracowników PCPR, tj. psycholog i pedagog posiadają uprawnienia trenerskie w zakresie szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze. Przedmiotowe szkolenia PCPR prowadzi w oparciu o **Program „RODZINA”** Stowarzyszenia Rodzin Adopcyjnych i Zastępczych „PRO FAMILIA” w Krakowie w zakresie rodzinnej opieki zastępczej, **zatwierdzony decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej**. Osoby chętne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej są szkolone przez PCPR na miejscu w Radomsku, bez konieczności dojeżdżania na szkolenia do okolicznych miast. W marcu 2013r. zakończono I edycję szkolenia. W październiku 2013r. rozpoczęto II edycję szkolenia dla kandydatów

na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe. W szkoleniu wzięło udział 10 osób (dwie osoby niepozostające w związku małżeńskim i trzy rodziny), zrealizowano 28 godzin szkolenia. Szkolenie zakończono w lutym 2014r

3. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka (w tym badania pedagogiczne i psychologiczne oraz diagnostyczno-konsultacyjne).

W 2013r. psycholog i pedagog PCPR przeprowadzili diagnozę psychologiczno - pedagogiczną 11 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (w tym 6 osób stanowili kandydaci na rodziny zastępcze zawodowe), przeznaczono po 4 godz. na jednego kandydata oraz zorganizowano spotkanie informacyjne dla kandydatów.

4. Postępowanie kwalifikacyjne na kandydatów na rodziny zastępcze i niezawodowe.

Spośród osób, które uczestniczyły w I edycji szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe wg Programu Szkoleniowego „RODZINA”, ostatecznie: 2 rodziny uzyskały kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zawodowej, kolejne 4 rodziny otrzymały kwalifikacje na rodziny niezawodowe, jeden spośród kandydatów nie otrzymał kwalifikacji. **W wyniku ww. podjętych działań w 2013r. powstała jedna nowa rodzina zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego oraz jedna rodzina zawodowa, czyli w 2013r. funkcjonowało 10 rodzin zawodowych. Na 2013r. limit rodzin zastępczych zawodowych został ustalony w liczbie 14 rodzin.** Limit ten nie został przekroczony.

5. Szkolenia rodzin zastępczych mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji zgodnie z potrzebami.

Psycholog i pedagog (pracownicy PCPR) przeprowadzili szkolenia dla rodzin zastępczych z następujących tematów:

- „Potrzeby rozwojowe dzieci – zapewnienie dziecku stabilizacji życiowej” - 4 godz. szkolenie dla rodzin spokrewnionych - udział wzięło 7 osób,
- „Znaczenie więzi w rozwoju dziecka” - 4 godz. szkolenie dla rodzin spokrewnionych – udział wzięło 9 osób.
- Wykorzystanie seksualne dzieci – jak rozpoznać, że do tego doszło” – 8 godzin wzięło udział 5 rodzin zawodowych.

6. Poradnictwo i pomoc psychologiczno – pedagogiczna, prowadzono terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W 2013r. rodziny zastępcze oraz dzieci przebywające w rodzinnych formach pieczy zastępczej mogły korzystać z pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz socjalnej w PCPR.

Psycholog i pedagog objęli wsparciem 138 rodzin, udzielono 329 porad:

- rodziny zastępcze (dorośli) - 41, liczba porad – 125,
- rodziny zastępcze (dzieci) – 56, liczba porad – 112 porad,
- rodziny biologiczne - 12 rodzin, liczba porad 32,
- inne porady, w tym z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – liczba osób 29, liczba porad – 60,
- udział w posiedzeniach Zespołów Roboczych (przemoc) w Mieście Radomsko – pedagog – 1, psycholog – 5,
- udzielono 34 porady głównie w zakresie trudności wychowawczych,

- przeprowadzono monitoring 70 rodzin zastępczych celem określenia stopnia zaspokajania potrzeb dziecka umieszczonego w pieczy,
- dokonano oceny sytuacji bytowej i mieszkaniowej 208 rodzin zastępczych.

Rodziny zastępcze mogły korzystać również ze wsparcia **prawnika**, a porady dotyczyły w szczególności prawa rodzinnego, alimentów, rozwodów, separacji, władzy rodzicielskiej, opieki nad dziećmi, a także prawa karnego (porady dla 20 rodziców zastępczych).

7. Ocena sytuacji dziecka

W ciągu 2013r. dokonano 82 ocen sytuacji dzieci w oparciu o współpracę pracowników pieczy zastępczej z:

- a) **asystentami rodzinnymi i pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej** w zakresie:
 - opracowania planu pracy z rodziną skoordynowanego z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
 - pozyskiwanie informacji o sytuacji rodzin biologicznych pod kątem gotowości do powrotu dziecka do rodziny pochodzenia,
 - otoczenia rodziny biologicznej wsparciem asystenta bądź pracownika socjalnego oraz organizacja różnych form pomocy rodzinie,
 - przekazywania informacji przez pracowników OPS-ów o rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu ról rodzicielskich.
- b) **wychowawcami i pedagogami szkolnymi szkół z terenu powiatu radomszczańskiego, a współpraca** dotyczyła:
 - przekazywania opinii o sytuacji szkolnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, udziału pedagogów i wychowawców w zespołach ds. oceny sytuacji dziecka i opracowania planu w PCPR,
 - pomocy dziecku,
 - bieżącej współpracy w zakresie realizacji przez dziecko obowiązku szkolnego,
 - problemów wychowawczych i edukacyjnych.
- c) **Regionalnym Ośrodkiem Adopcyjnym w Łodzi Filia w Piotrkowie Trybunalskim**, poprzez:
 - konsultacje,
 - udział pracowników ośrodka w posiedzeniach zespołów ds. oceny sytuacji dziecka w PCPR,
 - zgłoszenia dzieci z uregulowaną sytuacją prawną w celu przysposobienia,
 - doradztwo merytoryczne.
- d) **Sądem Rejonowym w Radomsku III Wydział Rodzinny i Nieletnich**, poprzez:
 - realizacja postanowień sądowych,
 - przekazywanie do Sądu informacji o realizacji postanowień,
 - przekazywano informacje o sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej, w tym o nieprawidłowościach w zakresie jej funkcjonowania, zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - współpracowano z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej do Spraw Rodzinnych i Nieletnich w zakresie nadzoru nad rodzinami zastępczymi oraz zabezpieczania dzieci w pieczy zastępczej.
- e) **Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Radomsku**, poprzez:

- kierowanie dzieci z rodzin zastępczych na diagnozę psychologiczno – pedagogiczną,
 - kierowanie na zajęcia z zakresu terapii pedagogicznej, psychologicznej, logopedycznej, rehabilitacji oraz treningi zastępowania agresji .
- f) **Komendą Powiatową Policji w Radomsku**, a współpraca obejmowała wspólne działania w zakresie zabezpieczania dzieci do pieczy zastępczej, na podstawie postanowień sądowych.

8. Ocena rodziny zastępczej

W 2013r. dokonano 5 ocen rodzin zastępczych zawodowych. Ponadto realizowano działania w zakresie nadzoru nad prawidłowością sprawowanej opieki zastępczej poprzez wizyty w środowisku rodzinnym, monitoring, indywidualne rozmowy z dziećmi. Stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu 3 rodzin (2 niezawodowe i jedna spokrewniona). Te rodziny zostały rozwiązane.

9. Przekazywanie informacji do Ośrodka Adopcyjnego

W 2013r przekazano do ośrodka adopcyjnego informacje o 24 dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną. W okresie sprawozdawczym zostało przysposobionych 7 dzieci pochodzących z terenu naszego powiatu.

10. Współpracowano z gminami, Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz Zespołami Interdyscyplinarnymi

Pomoc dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, obejmuje współpracę:

- **Pracowników pieczy zastępczej PCPR i asystentów rodzinnych** w zakresie:
 - opracowania planu pracy z rodziną, skoordynowanego z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
 - oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej – dokonano oceny sytuacji 40 dzieci,
 - pozyskiwanie informacji o sytuacji rodzin biologicznych pod kątem gotowości do powrotu dziecka do rodziny pochodzenia,
 - otoczenie rodziny biologicznej wsparciem asystenta bądź pracownika socjalnego oraz organizacja różnych form pomocy rodzinie,
 - przekazywanie informacji przez pracowników OPS-ów o rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu ról rodzicielskich.
- **współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.**

Do wydatków z zakresu organizowania pieczy zastępczej zalicza się:

- świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka plus ewentualny dodatek,
- dofinansowanie do wypoczynku,
- świadczenia na pokrycie wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka,

- świadczenia w związku ze zdarzeniem losowym,
- środki na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie,
- środki na utrzymanie lokalu,
- świadczenia związane z remontem lokalu,
- wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka i osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka,
- świadczenia dla rodziny pomocowej.

▪ **współfinansowanie gminy i powiatu w zakresie kosztów organizowania pieczy zastępczej**

Współfinansowanie jest następujące:

- w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy gmina refunduje powiatowi – 10% kosztów,
- w drugim roku – 30% kosztów,
- w trzecim i kolejnych latach - 50% kosztów

średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawcze bądź świadczeń dla rodziny zastępczej.

Tabela Nr 12. Odpłatność gmin z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej .

Lp.	G M I N A	LICZBA DZIECI	ODPŁATNOŚĆ (zł)
1.	Miasto Radomsko	58	84.596,23
2.	Dobryczyce	3	2.921,64
3.	Radomsko	5	3.436,95
4.	Gidle	3	3.908,50
5.	Gomunice	3	2.590,41
6.	Lgota Wielka	2	796,40
7.	Ładzice	5	18.984,79
8.	Kamieńsk	2	5.696,29
9.	Przedbórz	1	2.283,69
10.	Wielgomłyny	0	0,00
11.	Żytno	3	3.999,16
12.	Kodrąb	2	1.728,18
13.	Masłowice	5	25.273,17
14.	Kobiele Wielkie	1	169,17
	Razem:	93	156.384,58

- **udział pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomsku w pracach Zespołów Interdyscyplinarnych powoływanych w myśl ustawy o przeciwdziałaniu przemocy**

Ta forma współpracy umożliwia pełniejszy i szybszy przepływ informacji, daje rzeczywisty obraz podejmowanych problemów i pozwala na opracowanie skoordynowanego planu pomocy, w którym działania różnych specjalistów nie będą się powielać, a tym bardziej wykluczać – psycholog PCPR wzięła udział w spotkaniach 10 grup roboczych dla osób doświadczających przemocy (udzielono wsparcia siedmiu osobom, w tym w dwóch przypadkach dotyczących rodzin zastępczych).

- **doskonalenie zawodowego kadr pomocy społecznej z terenów powiatu.**
PCPR zorganizowało szkolenie dla pracowników OPS-ów na temat *„Wykorzystania seksualnego dzieci – jak rozpoznać, że do tego doszło”*.

11. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZADOWYMI DZIAŁAJĄCYMI NA RZECZ RODZIN ZASTĘPCZYCH

W tym zakresie współpracowano z Fundacją „Ja i Mój Dom”(współorganizatorem obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego), Fundacją „Przyjaciółka” (program stypendialny dla dzieci z rodzin zastępczych), Fundacją Edukacyjnej Przedsiębiorczości (stypendia pomostowe).

12. WSPARCIE DLA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

Osoby usamodzielniane mogą korzystać ze wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, prawnego oraz socjalnego w PCPR. Usamodzielniani wychowankowie pieczy uzyskują również pomoc ze strony Miasta Radomsko w postaci przydziałów mieszkań socjalnych poza kolejnością. W zakresie uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych objęto pomocą 4 wychowanków, w tym wnioskowano do Urzędu Miasta Radomsko o przydział mieszkania w przypadku 3 wychowanków, udzielono pomocy w wynajęciu mieszkania 2 wychowankom.

13. WYPOCZYNEK DZIECI Z RODZIN ZASTĘPCZYCH

W oparciu o współpracę z Kuratorium Oświaty w Łodzi - PCPR corocznie zapewnia wypoczynek dzieciom pozostającym w rodzinach zastępczych, część skierowań otrzymanych z kuratorium przekazuje się ponadto do Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu dla dzieci z rodzin biednych, dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo; w 2013r. otrzymano z kuratorium 85 miejsc na koloniach dla dzieci od 7 do 13 roku życia; wykorzystano 100% miejsc; kolonie były zorganizowane w Ośrodku Kolonijno – Wypoczynkowym ZHP „Nadwarciański Gród” w Załęczu Wielkim w terminie 03-16.08.2013r.

W oparciu o współpracę z ZHP - zapewniono 4 dzieciom z rodzin zastępczych kolonie w miejscowości Ostrowo k/ Jastrzębiej Góry w okresie od 14- 27.07.2013r.

14. REALIZACJA PROJEKTÓW DOTOWANYCH Z BUDŻETU MINISTERSTWA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ W RAMACH KONKURSU OFERT RESORTOWEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2013

a. „Resortowy Program wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej”

Celem programu było wsparcie jednostek samorządu terytorialnego szczebla powiatowego w rozwoju systemu rodzinnej pieczy zastępczej poprzez zrefinansowanie i dofinansowanie w 2013r. działań związanych ze:

- 1) szkoleniami rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- 2) wynagrodzeniem powstających w 2013r. rodzin zastępczych zawodowych i osób prowadzących rodzinnych domów dziecka (możliwość refinansowania i dofinansowania wydatków powstałych w 2013r.);
- 3) przyznaniem pomocy dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, określonych w art. 192 pkt. 3, 4, 5, 5a, 7, 8, 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Całkowity koszt realizacji zadania (zł)	Kwota dotacji (zł)	Środki własne powiatu (zł)
135.463	60.706	74.757

b. Resortowy program wspierania rodziny i rozwoju systemu pieczy zastępczej na 2013r. otwarty konkurs ofert pn. „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”

Celem programu było wsparcie jednostek samorządu terytorialnego szczebla powiatowego w rozwoju systemu pieczy zastępczej przez dofinansowanie zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Całkowity koszt realizacji zadania (zł)	Kwota dotacji (zł)	Środki własne powiatu (zł)
23.989,51	16.780,51	7.209,00

c. Projekt systemowy „Aktywnym i zintegrowanym zawsze lepiej”

Od 2009r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomsku realizuje w ramach PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI Priorytet VII. PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ projekt **pn. „Aktywnym i zintegrowanym zawsze lepiej” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.**

W 2013r. działaniami przedmiotowego projektu objęto 18 usamodzielniających się wychowanków zastępczych form opieki oraz 10 osób w wieku 15 - 24 lata wychowujących się w rodzinach zastępczych. Młodzież ta uczestniczyła w szeregu szkoleń, treningów, zajęć w ramach doradztwa zawodowego oraz w terapii psychologicznej.

Poza wyżej wymienionymi formami wsparcia realizowane były również działania środowiskowe, takie jak: spotkanie integracyjne (106 os.), piknik rodzinny mający na celu promocję integracji i rodzicielstwa zastępczego (200 osób), spektakl teatralny (120 osób), trzydniowa wycieczka edukacyjno-kulturalna (97 osób), konferencja podsumowująca realizację projektu połączona ze spotkaniem wigilijnym (118 osób), w których uczestniczyli również wychowankowie pieczy zastępczej.

15. Z uwagi na brak zasobów lokalowych nie zrealizowano zadania w zakresie uruchomienia w powiecie mieszkania chronionego dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej.

16. Rozszerzenie bazy lokalowej PCPR na realizację zadań organizatora pieczy zastępczej na terenie powiatu - istnieje potrzeba zwiększenia liczby pomieszczeń dla PCPR, tj. brak pokoju na zapewnienie widzeń dzieci z rodzicami biologicznymi (brak możliwości realizacji postanowień sądowych w tym zakresie), brak pokoju do prowadzenia szkoleń dla rodzin zastępczych, brak pokoju do pracy koordynatorów pieczy zastępczej.

PODSUMOWANIE:

Wyżej opisane działania realizowane w 2013r. były spójne z założeniami celów szczegółowych Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012-2014. Główne kierunki prowadzonych przedsięwzięć zmierzają do utworzenia sprawnego i kompleksowego systemu pieczy zastępczej na terenie powiatu radomszczańskiego z naciskiem na rozwijanie rodzinnych form pieczy zastępczej, co jest zgodne z wymaganiami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W zakresie rozwoju sieci rodzin zastępczych na terenie powiatu radomszczańskiego podjęto działania mające na celu promowanie rodzicielstwa zastępczego, pozyskiwanie i szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe, powoływano również rodziny pomocowe. Wypłacano wszystkie obligatoryjne świadczenia dla rodzin zastępczych i pełnoletnich wychowanków oraz odpowiednio do możliwości finansowych również większość świadczeń fakultatywnych.

Dodatkowo rodzice zastępczy korzystali z porad specjalistów, którzy świadczyli pomoc w zakresie opiekuńczo - wychowawczym, prawnym, socjalnym.

W zakresie wzmocnienia i podniesienia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin zastępczych zostały zorganizowane szkolenia i grupa wsparcia.

Działania w zakresie nadzoru nad prawidłowością sprawowania opieki zastępczej realizowane były poprzez wizyty w środowisku rodzinnym, monitoring, indywidualne rozmowy z opiekunami, dziećmi, pozyskiwanie informacji z przedszkoli, współpracę ze szkołami i ośrodkami pomocy społecznej.

Istotne potrzeby i problemy z zakresu pieczy zastępczej dotyczą poniższych zagadnień:

1. Dalsze wzmocnienie działań pomocowych i nadzoru na prawidłowością sprawowanej opieki zastępczej wymaga zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Konieczność poszerzenia bazy lokalowej PCPR o kolejne pomieszczenia biurowe, pokój widzeń dla dzieci, pokój do terapii, pomieszczenie na szkolenia dla rodzin zastępczych, składnicę akt.
3. Uruchomienie powiatowego Mieszkania Chronionego w szczególności dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych (brak takiej placówki na terenie powiatu).
4. Uruchomienie dwóch placówek opiekuńczo - wychowawczych każda na 14 miejsc (brak takiej placówki na terenie powiatu).

5. Uruchomienie ośrodka wsparcia dla dzieci o statusie placówki opiekuńczo-wychowawczej wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.
6. Rozwój rodzinnych form opieki nad dzieckiem osieroconym naturalnie lub społecznie poprzez rozwój na terenie powiatu sieci zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych oraz utworzenie rodzinnego domu dziecka.
7. Wzbogacenie oferty szkoleniowej dla osób prowadzących rodzinną pieczę zastępczą.
8. Współpraca z gminami powiatu w zakresie pozyskiwania lokali mieszkalnych dla usamodzielniających się wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze lub rodziny zastępcze.